

Hafiz Ibrahim Trebinjac

Ibrahim Trebinjac (Sarajevo, 1912 – 1982) bio je redovni profesor na predmetima Kiraet i Hadis. Na Islamskom teološkom fakultetu radio je od njegovog osnivanja do 1982. godine.

Svršenik je Više islamske šerijatsko-teološke škole. Bio je kurra hafiz Kur'ana i vodeći hafiz u Bosni i Hercegovini i Jugoslaviji svoga vremena. Obavljao je funkciju vjeroučitelja u Drugoj osnovnoj školi i Drugoj muškoj gimnaziji u Sarajevu. Predavao je i u Gazi Husrev-begovoj medresi predmete Kiraet, Hadis, te druge stručne predmete. U Gazi Husrev-begovoj medresi je u dva navrata vršio dužnost direktora. Bio je član Kolegija devrihana Gazi Husrev-begove džamije i član Matičarske komisije za osnivanje FIN-a. Koautor je knjige *Tedžvid – Pravilno učenje Kur'ana* (s hfz. Čamilom Silajdžićem) (1973). U vohoru Drugog svjetskog rata objavio je knjigu *Nekoliko opasnih društvenih bolesti kod nas* (1944).

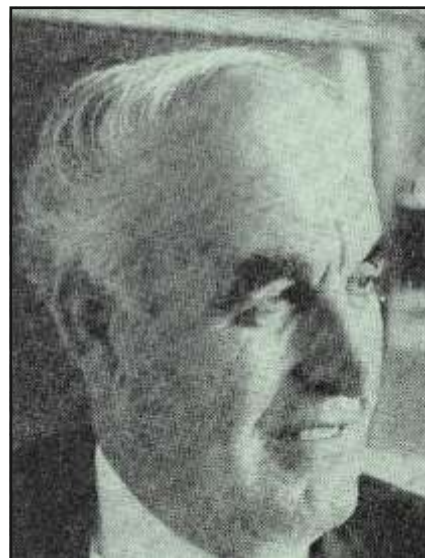
Hafiz Ibrahim Trebinjac objavio je veliki broj članaka iz islamske tematike, a zapažen je i kao prevodilac sa arapskog jezika.

Husein Đozo

Husein Đozo (Vranići kod Čajniča, 1912 – Sarajevo, 1982) bio je redovni profesor na Katedri za tefsir. Na Islamskom teološkom fakultetu radio je od 1977. do 1982. godine. Bio je član Matičarske komisije za utvrđivanje nastavnih planova i programa na Islamskom teološkom fakultetu.

Svršenik je Atmejdani medrese u Sarajevu, Šerijatske sudačke škole u Sarajevu i Odsjeka za šerijatsko pravo Univerziteta El-Azhar u Kairu. Po povratku sa El-Azhara bio je nastavnik arapskog jezika u Okružnoj medresi u Sarajevu, honorarno je radio kao profesor u Gazi Husrev-begovoj medresi gdje je predavao više predmeta (Tefsir, Akaid, itd). Husein Đozo je 1964. izabran za predsjednika Udruženja ilmijske u Socijalističkoj Republici Bosni i Hercegovini. Godine 1970. pokrenuo je list *Preporod*, čiji je glavni i odgovorni urednik bio u dva perioda: od 1970. do 1972. god. te od 1976. do 1979. Svojim

sveukupnim angažmanom s pozicije vjersko-prosvjetnog referenta u Vrhovnom islamskom starješinstvu u SFR Jugoslaviji dao je najveći doprinos pokretanju i valjanom tumačenju akcije prikupljanja zekata za odgojno-obrazovne ustanove Islamske zajednice. Autor je knjige *Islam u vremenu* (1976). Spomenuta knjiga, zatim njegove brojne rasprave, članci, eseji i fetve sabrani su u višetomnom izdanju pod naslovom *Husein Dozo – Izabrana djela*, koje je objavljeno 2006. godine u pet svezaka u izdanju El-Kalema i Fakulteta islamskih nauka.

Husein Dozo je intenzivno pisao u kalendaru *Takvim*, zatim u *Glasniku VIS-a* i u *Preporodu*. Sve njegove tekstove, rasprave, članke i eseje prožima velika želja za promoviranjem obnoviteljskih i reformatorskih koncepcija u savremenom životu muslimana. Husein Dozo je sve od 1965. godine pa do svoje smrti intenzivno objavljivao rasprave na tragu islamskog reformizma i u svrhu njegove podrške.

Husein Dozo je objavio i nekoliko rasprava na arapskom jeziku (posebno su zanimljivi njegovi eseji koje je objavio u kuvajtskom časopisu *al-‘Arabī*). Rado je bio viđen gost na međunarodnim skupovima (od Bliskog istoka do Evrope i Azije) organiziranim o različitim temama vezanim za razvoj islamskog mišljenja i njegove savremene interpretacije. Također, Husein Dozo je napisao fakultetske udžbenike za predmet Kur’an u četiri opsežna sveska.

Hamid Hadžibegić

Hamid Hadžibegić (Sarajevo, 1898 – 1988), historičar, osmanista i filolog. Predavao je šerijatsko pravo na Fakultetu islamskih nauka od osnivanja 1977. godine do smrti 1988.

Bio je član Matičarske komisije pri osnivanju Fakulteta islamskih nauka. Jedan je od osnivača Orijentalne filologije na Univerzitetu u Sarajevu. Radio je u Zemaljskom muzeju i na Orijentalnom institutu u Sarajevu.

Ahmed Smajlović

Ahmed Smajlović (Tokoljaci kod Srebrenice, 1938 – Sarajevo 1988) radio je na Fakultetu islamskih nauka od njegovog osnivanja 1977. kada je izabran za vanrednog profesora na predmetima Akaid i Islamska filozofija. Pored Gazi Husrev-begove medrese završio je Pravni fakultet u Ljubljani a studirao je i na Pravnom fakultetu u Beogradu. Godine 1962. otišao je na studije u Kairo gdje je završio dodiplomski i postdiplomski studij. Doktorirao je 1974. na El-Azharu disertacijom pod naslovom *Falsafat al-istišraq wa atharuha fi al-adab al-'arabi al-mu'asir (Filozofija orijentalistike i njen uticaj na savremenu arapsku književnost)*. Po povratku u domovinu vršio je dužnost šefa Kabineta reisu-l-uleme IZ-e, te bio predsjednik Starješinstva IZ-e za BiH, Sloveniju i Hrvatsku.

Bio je član mnogih međunarodnih institucija u Evropi i islamskim zemljama i učestvovao na brojnim konferencijama, simpozijima i stručnim savjetovanjima na kojima su njegovi referati i diskusije bili veoma zapaženi. Pokretač je i prvi urednik časopisa *Islamska misao*.

Ukupno naučno i kulturno stvaralaštvo Ahmeda Smajlovića ogleda se u islamistici i arabistici, arapskoj književnosti i leksikografiji, te u prevodilačkoj djelatnosti. Za svoga kratkog života Ahmed Smajlović je objavio preko 250 radova, originalnih i prevedenih, o različitim islamskim temama, više prijevoda brošura i knjiga na bosanskom i arapskom jeziku.

Koprevodilac je romana *Derviš i smrt* Meše Selimovića na arapski jezik te prevodilac čuvene balade *Hasanaginice* na arapski jezik. Knjiga *Filozofija orijentalistike i njen utjecaj na savremenu arapsku književnost* je doktorska disertacija Ahmeda Smajlovića koja je štampana na arapskom jeziku i objavljena 1980. i 1997. godine. te prevedena na bosanski jezik i objavljena 2012. godine.

Džemal Čehajić (vanjski saradnik)

Džemal Čehajić (Palež kod Kiseljaka, 1930 – Sarajevo, 1989) bio je predavač na predmetu Tesavvuf. Diplomirao je orijentalnu filologiju na Univerzitetu u Beogradu 1959. Višegodišnji studentski boravak proveo je u Iranu i odbranio doktorsku disertaciju pod naslovom: *Uticaj savremenih društvenih tokova na savremenu iransku književnost*. Doktorirao je po drugi put 1978. disertacijom pod

naslovom *Derviški redovi u jugoslovenskim zemljama sa posebnim osvrtom na BiH* koja je štampana kao monografsko izdanje. Bio je asistent za perzijski jezik na Filozofskom fakultetu Univerziteta u Sarajevu te predsjednik Naučnog vijeća Orijentalnog instituta. S perzijskog je preveo djelo *Bulbulistan* Fevzije Mostarca.

Hamdija Ćemerlić

Hamdija Ćemerlić (Janja, 1905 – Sarajevo, 1990), prvi dekan Fakulteta islamskih nauka 1977-1987, te član Matičarske komisije za izradu nastavnog plana i programa. Kao prvi dekan osobito je zaslužan za normativno uređenje cjelokupne organizacije i rada Fakulteta.

Diplomirao je na Pravnom fakultetu Univerziteta u Beogradu 1931. godine. Doktorirao je na Sorboni 1936. disertacijom pod naslovom *O izbornom sistemu u Jugoslaviji*.

Višegodišnji rad na mjestu nastavnika Više islamske šerijatsko-teološke škole u Sarajevu, nastavnika i dekana Pravnog fakulteta i rektora Univerziteta u Sarajevu (1970-1973) omogućili su mu da studij na Islamskom teološkom fakultetu veže za višestoljetnu tradiciju islamskog obrazovanja i uredi prema standardima i normama savremenih visokoškolskih ustanova.

Nijaz Šukrić

Nijaz Šukrić (Travnik 1940 – Sarajevo, 1992) predavao je povijest islamske kulture i civilizacije od 1980. do pogibije 1993.

Diplomirao je na Filološkom fakultetu Univerziteta u Beogradu. Magistrirao je na Filozofskom fakultetu Univerziteta u Bagdadu disertacijom *Širenje islama i nastanak islamskih institucija u Bosni i Hercegovini u XV i XVI vijeku*. Po povratku sa studija predavao je arapski jezik i historiju islama u Gazi Husrev-begovoj medresi a jedno vrijeme radio je u Gazi Husrev-begovoj biblioteci. Autor je niza članaka u našoj periodici, više prijevoda s arapskog i engleskog te jednog fakultetskog udžbenika. Bio je član Skupštine Republike Bosne i Hercegovine nakon prvih demokratskih izbora 1990. Poginuo je šehidskom smrću zajedno sa sinom Muhamedom u granatiranju Sarajeva 29. augusta 1992.

Ismet Kasumović

Ismet Kasumović (Pode kod Travnika, 1948 – Sarajevo, 1995). Od 1981. predavao je predmet Tesavvuf na Fakultetu islamskih nauka, a od 1988. Tesavvuf i Islamsku filozofiju.

Diplomirao je 1973. na Filozofskom fakultetu Univerziteta u Kuvajtu. Magistrirao je na Filozofskom fakultetu Univerziteta u Sarajevu 1979. disertacijom pod naslovom *Problem nihiliteta u arapsko-islamskoj filozofiji*. Doktorirao je 1987. disertacijom pod naslovom *Ali-dede Bošnjak i njegova filozofsko-sufijska učenja*. Radio je na Orijentalnom institutu u Sarajevu i na Univerzitetu u Prištini kao predavač za arapski jezik. Posthumno je objavljeno njegovo djelo *Školstvo i obrazovanje u Bosanskom ejaletu za vrijeme osmanske uprave* (1999), a njegov prijevod prvog toma Ibn Kesirovog tefsira uvršten je u prijevod tog djela u izdanju Visokog saudijskog komiteta u Sarajevu.

Ešref Kovačević

Ešref Kovačević (Kovačevci kod Glamoča, 1924 – Sarajevo, 1996). Na Islamskom teološkom fakultetu predavao je Povijest islamske kulture i civilizacije u periodu 1978-1980. Diplomirao je orijentalnu filologiju i historiju naroda Jugoslavije 1958. na Filozofskom fakultetu Univerziteta u Sarajevu. Radio je na Orijentalnom institutu u Sarajevu te u Gazi Husrev-begovoj medresi. Pored akademskog angažmana bio je vrstan kaligraf i odličan pedagog koji je ostavio neizbrisiv trag na planu poduke kur'anskom pismu.

Mesud Hafizović

Mesud Hafizović (Potočari kod Srebrenice, 1947 – Sarajevo, 2001). Radio je kao predavač na Katedri za arapski jezik i književnost

Diplomirao je 1975. na Filozofskom fakultetu Univerziteta El-Azhar. Magistrirao je na Univerzitetu u Beogradu odbranivši magistarski rad pod naslovom *Lingvističko djelo Ibrahima Enisa*. Bio je imam u Bratuncu i Zagrebu te nastavnik arapskog jezika u Gazi Husrev-begovoj medresi. Autor je radova iz područja arapske lingvistike i prevodilac značajnih članaka i knjiga s arapskog među kojima ističemo: Muhammed Behij, *Vjerovanje u Boga dž.š.* (1977),

Mustafa Mahmud, *Allah* (1980), Halid Muhammed Halid, *Humanost Muhammeda, a.s.* (1983). Autor je udžbenika arapskog jezika za 1, 2, 3. i 4. razred osnovne škole i koautor udžbenika za 6, 7. i 8. razred osnovnih škola.

Hafiz Mahmud Traljić (vanjski saradnik)

Mahmud Traljić (Sarajevo, 1918 – 2002) bio je predavač na Katedri za kiraet. Na Fakultetu islamskih nauka u Sarajevu radio je od 1988. do 1994, a nakon toga je u više navrata bio angažiran kao predavač na postdiplomskom studiju.

Svršenik je Više islamske šerijatsko-teološke škole, a posebno se angažirao na studiranju bosansko-muslimanske kulturne historije.

Ibrahim Džananović

Ibrahim Džananović (Podosoje kod Srebrenice, 1946 – Sarajevo, 2003) diplomirao je na Univerzitetu u Bagdadu 1973. Radio je kao predavač fikha u Gazi Husrev-begovoj medresi u Sarajevu. Od 1983-1987. obavljao je dužnost predsjednika Odbora IZ-e Sarajevo. Bio je potpredsjednik i član Glavnog odbora Ilmije BiH 1994-1997.

Od 1980. radio je na Fakultetu islamskih nauka na Katedri za fikh. Predavao je metodologiju islamskog prava, islamsko bračno pravo i ibadat. Na Univerzitetu u Beogradu odbranio je 1985. magistarski rad pod naslovom *Idžtiħad u prva četiri stoljeća islama* a 2002. godine na Fakultetu islamskih nauka odbranio je doktorsku disertaciju pod naslovom *Primjena šerijatskog porodičnog prava kroz praksu Vrhovnog šerijatskog suda u Sarajevu 1914-1946 godine*.

Za kratkog mandata vršioca dužnosti dekana pokrenuo je rad na reformi studija u skladu sa savremenim trendovima u visokom obrazovanju u Evropi u skladu sa zahtjevima Bolonjske deklaracije i evropskog kreditnog transfer sistema. Rana smrt, neposredno po izboru za dekana, učinila je da ne vidi praktične rezultate rada na reformi studija. Bio je i član redakcije lista *Preporod i Islamska misao*. Priredio je značajan broj skripti i radnog materijala za učenike Gazi Husrev-begove medrese iz područja fikha.

Ismet Dautbašić (vanjski saradnik)

Ismet Dautbašić (Srebrenica, 1933 – Sarajevo, 2009) bio je redovni profesor na Pravnom fakultetu Univerziteta u Sarajevu. Na Fakultetu islamskih nauka bio je angažiran od 1994. do 2000. godine na predmetu Teorija države i prava.

Hafiz Halid Hadžimulić (vanjski saradnik)

Hfz. Halid Hadžimulić (Sarajevo, 1916 – Sarajevo, 2011) bio je predavač na Katedri za kiraet. Na Fakultetu islamskih nauka u Sarajevu radio je od 1983. do 1986. godine.

Hafiz Fadil Fazlić

Fadil Fazlić (Prnjavor kod Kalesije, 1951 – Sarajevo, 2012) bio je vanredni profesor na Katedri za kiraet. Na Fakultetu islamskih nauka radio je od 1993. do smrti 2012. godine.

Svršenik je Fakulteta islamskih nauka u Sarajevu. I magistarski rad pod naslovom *Komparacija između Hafsovog i Veršovog kira'eta* odbranio je na Fakultetu islamskih nauka u Sarajevu 1998. Doktorski rad pod naslovom *Mushaf Fadil-paše Šerifovića* odbranio je na istom fakultetu 2004. Obavljao je funkciju imama i hatiba Gazi Husrev-begove džamije. Bio je redovni član hafiske komisije za polaganje hifza i ocjenjivačkog žirija na takmičenjima iz učenja Kur'ana na različitim nivoima i član Komisije za pregled mushāfā prije njihovog štampanja i umnožavanja. Od njegovih knjiga izdvajamo: *Tedžvid za studente Fakulteta islamskih nauka* (1997), *Komparacija Hafsovog i Veršovog kiraeta* (2000) i *Hafizi u Bosni i Hercegovini u posljednjih 150 godina* (2006).

Munib Maglajlić (vanjski saradnik)

Munib Maglajlić (Banjaluka, 1945 – Sarajevo, 2015) bio je redovni profesor na Odsjeku za južnoslavenske književnosti Filozofskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu. Na Fakultetu islamskih nauka u Sarajevu na predmetu Bosanska književnost bio je angažiran od 1993. do 2004. godine.

Mehmed Kico

Mehmed Kico (Gračanica kod Bugojna, 1949 - 2018) bio je redovni profesor i rukovodilac Katedre za filologiju Kur'ana na Fakultetu islamskih nauka Univerziteta u Sarajevu, gdje je predavao arapski jezik i arapsku književnost. Prije preseljenja, pokrenuta je procedura za izbor u zvanje profesora emeritusa. U Gračanici kod Bugojna završio je osnovnu školu, a 1968. g. Gazi Husrev-begovu medresu u Sarajevu.

Diplomirao je 1974. g. na Filološkom fakultetu u Beogradu. Magistrirao na istom fakultetu 1980. g. Doktorirao na Fakultetu islamskih nauka u Sarajevu 2002. g.

Predavao je arapski jezik na Fakultetu islamskih nauka, Filozofskom fakultetu u Prištini i Islamskoj pedagoškoj akademiji. Poznao je arapski i njemački jezik, a njegova mnogobrojna djela i radovi su prevedeni i na albanski jezik. Tokom Agresije na Bosnu i Hercegovine bio borac Armije Bosne i Hercegovine. Bio predsjednik Općinskog odbora KZB Preporod Novi Travnik i član Izvršnog i Glavnog odbora KZB Preporod. Bio član Općinskog vijeća Novi Travnik, član Parlamenta Srednjobosanskoga kantona i član Sabora islamske zajednice.

Samir Beglerović

Samir Beglerović (1973. – 2020.) završio je osnovnu školu „Hasan Kikić“ u Sarajevu, a potom Sarajevsku Prvu gimnaziju 1991. godine. Nakon srednje škole upisuje i uspješno okončava Fakultet islamskih nauka u Sarajevu 2000. godine. Od 2000. do 2002. godine, bio je urednik „muslimanskih stranica“ Časopisa za međureligijski dijalog „Abraham“, kojega je izdavalo Udruženje za međureligijski mirotvorni rad „ABRAHAM“ iz Sarajeva. Od 2002. do 2005. godine radio je na mjestu Projekt koordinatora u Udruženju „ABRAHAM“, na projektu „Mjesto za druge u našoj vjeri i životu“.

Od početka 2004. godine, angažiran je honorarno kao pomoćnik bibliotekara Fakulteta islamskih nauka, te kao demonstrator na predmetima iz oblasti akaida i uporednih religija. Od januara 2006. godine uposlen je na Fakultetu islamskih nauka, kao asistent na katedri za akaid. Na dan 24. aprila 2004. godine, nakon završetka postdiplomskoga studija iz oblasti savremene teologije i uporednih religija, magistrirao je iz oblasti akaida i tesavvufa. Doktorirao je iz oblasti akaida i tesavvufa. Bio je angažovan u zvanju vanrednog profesora na katedri za akaid (dogmatiku) i uporedne religije.

Objavio je autorska djela i prijevode, u nekoliko izdavačkih kuća, u brojnim stručnim i znanstvenim časopisima te publicistikama, koje je moguće pronaći u različitim znanstvenim bazama podataka, kao i na internet stranici „znaci.com“. Djela, studije i radovi napisani su iz oblasti: akaida (dogmatike), tesavvufa, opće teologije, uporednih religija, filozofije religije te teologije kulture.

Fikret Karčić

Prof. dr. Fikret Karčić bio je vanjski saradnik na Katedri za fikh Fakulteta islamskih nauka u Sarajevu. Diplomirao je na Pravnom fakultetu Univerziteta u Sarajevu 1974. god. Magistrirao je na Pravnom fakultetu Univerziteta u Beogradu 1985. god. disertacijom Šerijatski sudovi u Jugoslaviji 1918-1941. Na istom fakultetu doktorirao je 1989. god. disertacijom Pokret za reformu šerijatskog prava i njegov odjek u Jugoslaviji u prvoj polovini 20 vijeka. Na Fakultetu islamskih nauka radio je od 1977. kao asistent, predavač, docent i vanredni profesor.

Nakon studijskog boravka u Turskoj (1993) radio je na Međunarodnom islamskom univerzitetu u Kuala Lumpuru (1993-2002) kao vanredni, a potom i redovni profesor na predmetima koji su se ticali različitih sadržaja islamskog prava. Na Fakultetu islamskih nauka nastavio je rad u zvanju redovnog profesora (2002-2004). Redovni profesor na Pravnom fakultetu Univerziteta u Sarajevu postao je 2004. god. i od tada je bio vanjski saradnik na Fakultetu islamskih nauka na predmetu Historija šerijatskog prava.

Autor je velikog broja prijevoda, autorskih članaka, enciklopedijskih natuknica, monografija i univerzitetskih udžbenika na bosanskom i engleskom jeziku. Mnogi njegovi radovi prevedeni su na druge jezike uključujući albanski, arapski i njemački.

Prof. dr. Omer Nakičević, emeritus

Emeritus dr. Omer Nakičević rođen je u Teočaku 2. 1.1927. godine, osnovno obrazovanje stekao je u rodnom mjestu, srednje u Tuzli (Behram-begova medresa, odnosno Niža okružna), i Sarajevu (Gazi Husrev-begova medresa) maturirao 1947. godine. Diplomirao je 25. januara 1962. godine u Beogradu na Filozofskom fakultetu - orijentalistika. Spezijalizirao je žurnalistiku na Kairskoj Radio stanici 1963-64 godine – pripremanje i izvođenje radio emisija na arapskom jeziku. Poslije postdiplomskih studija i položenih ispita predviđenih programom fakulteta Kullijetu'l-adab na Kairskom Univerzitetu, magistrirao je u aprilu 1968. godine na temu Šejh Hasan Kafi Prušćak, raidu'l-'ulumi'l-'arabijjeti'l-islamijjeti fi'l-Bosna ve'l-Herceg. Doktorirao je na Filološkom fakultetu Univerziteta u Beogradu, 27. februara 1981. godine na temu: Arapsko - islamske znanosti u BiH i glavne škole od XV-XVII vijeka (Sarajevo, Mostar, Prusac). Kao član organizacije " Mladi muslimani" , osuđen je 1949. god. na dvadeset godina zatvora sa prisilnim radom i pet godina gubitka građanskih prava. Izdržao nepunih deset godina u zatvoru, nakon čega nastavlja studije u Beogradu.

Emeritus dr. Nakičević radio je kao prevodilac i spiker na Radio-televiziji Beograd, program Radio emisije za inostranstvo na arapskom jeziku (5 godina). Bio je šef za zaštitu, obradu i istraživanje arhivske građe i rukopisa na orijentalnim jezicima pri Pokrajinskom arhivu Priština (3 godina). Radio je kao prevodilac i korespondent za arapski jezik pri izgradnji Univerzitetskog grada u Bengaziju – Libija (3 godine). Bio je profesor arapskog jezika u Gazi Husrev begovoj medresi, Sarajevo (osam godina). Radio je i kao prevodilac i korespondent za arapski jezik u Bagdadu predstavništvo RO Unioninvest (jednu godinu). Obrađivao je rukopise na orijentalnim jezicima pri GH biblioteci (tri godine).

Sedamnaestog novembra 1982. godine postavljen za docenta na predmetu hadis - islamska tradicija na Islamskom teološkom fakultetu u Sarajevu. a od 11. 9. 1986. godine, postavljen je za vršioca dužnosti Rektora Islamskog teološkog fakulteta u Sarajevu. Od 15. 8. 1988, vršio je dužnost Rektora ITF u Sarajevu, kada je uveden naziv dekan umjesto naziva rektor. Početkom 1993. godine ponovo postavljen za dekana Fakulteta islamskih nauka. Od 20. aprila 1999. ponovo imenovan za dekana FIN-a, (do 20. april 2001. godine).

Kao gostujući predavač bio je angažovan na Pedagoškoj akademiji Univerziteta Džemal Bijedić u Mostaru, na predmetu Islamska tradicija (hadis), zatim na Fakultetu za islamske znanosti u Novom Pazaru, Arapski jezik (dvije godine) i nekoliko predavanja iz oblasti orijentalizma, kao i na Internacionalnom univerzitetu u Novom Pazaru, predmetu Arapska književnost (dvije godine). Emeritus dr. Nakičević penzionisan je 2000. godine.

Tokom svoga radnog vijeka emeritus dr. Nakičević bio je angažovan na predmetima vezanim za hadis i arapski jezik i književnost, a njegov naučni doprinos ogleda se u usavršavanju nastavnih metoda u oblasti poučavanja hadisu i arapskom jeziku, kao i impozantnom broju djela te naučnih i stručnih radova. Detaljna biobibliografija emeritusa dr. Omera nakičevića dostupna je na sljedećem linku: [Bio-bibliografija](#).

Prof. dr. Jusuf Ramić, emeritus

Emeritus Jusuf Ramić rođen je 1938. godine u Šeheru, Kalesija kod Tuzle. Osnovno obrazovanje završio je u rodnom mjestu, a Gazi Husrev-begovu medresu u Sarajevu 1958. godine. Nakon medrese studirao je pravo u Ljubljani i Beogradu, a 1962. godine upisuje Fakultet arapskog jezika na Univerzitetu El-Azher u Kairu, gdje je diplomirao, magistrirao i doktorirao.

Po povratku u Bosnu i Hercegovinu 1974. godine radio je u Islamskoj zajednici, najprije kao šef Kabineta reisu-l-uleme, a potom od 1977. godine kao docent na Islamskom teološkom fakultetu u Sarajevu. Na Fakultetu islamskih nauka napredovao je do zvanja redovnog profesora (1989). Obavljao je dužnosti prodekana te dekana Fakulteta, u čijem je mandatu Fakultet zvanično priznat kao visokoškolska institucija u okviru Univerziteta u Sarajevu.

Radio je i u Gazi Husrev-begovoj biblioteci (direktor 1982–1986) te kao profesor u Gazi Husrev-begovoj medresi. Predavao je i na Filozofskom fakultetu Univerziteta u Sarajevu. Bio je član više uredničkih odbora i urednik časopisa Preporod, Zbornik radova ITF-a, Islamska misao, Glasnik VIS-a, Anali GHB, Muallim i Prilozi za orijentalnu filologiju. Aktivno je učestvovao na naučnim skupovima u zemlji i inostranstvu.

U okviru Islamske zajednice bio je član VIS-a, član i potpredsjednik Sabora IZ BiH, Hrvatske i Slovenije, te predsjednik Privremenog organa Mešihata IZ BiH (1992–1993). Kandidiran je za reisu-l-ulemu 1991. godine.

Objavio je više značajnih djela iz oblasti tefsira, arapskog jezika i književnosti, među kojima se izdvajaju: Usretu'l-Muvailihi, Povodi objave Kur'ana, Izbor Poslanikovih hutbi, Tefsir – tumačenje i razumijevanje Kur'ana, Tefsir – historija i metodologija, Bošnjaci na El-Azheru i Obzorja arapsko-islamske književnosti. Koautor je udžbenika arapskog jezika za osnovne škole. Prevodio je značajna djela savremenih arapskih autora, uključujući Mustafu Mahmuda, Sejjida Kutba i druge.

Učestvovao je u međunarodnom projektu World Bibliography of Translations of the Meanings of the Holy Qur'an (Istanbul, 1986), te je saradnik na Islamskoj enciklopediji u Turskoj.

Prof. dr. Jusuf Ramić je preselio 14. oktobra 2025. godine u 87. godini života.

Detaljna biobibliografija emeritusa dr. Jusufa Ramića dostupna je na sljedećem linku: [**Bio-bibliografija.**](#)

DODATAK:

Na Fakultetu islamskih nauka u Sarajevu nekoliko predavanja u okviru postdiplomskog studija održali su i akademik Muhamed Filipović, akademik Vladimir Premec, emeritus dr. Lamija Hadžiosmanović, emeritus dr. Fatima Lačević, dr. Šefik Kurdić, dr. Zlatko Hadžidedić, dr. Amel Alić, Benjamin Filipović, dr. Nermin Đipa, dr. Behija Zlatar, dr. Zlatan Delić, dr. Mirjana Mavrak, dr. Zijad Pašić, dr. Željko Filipović, dr. Adila Pašalić-Kreso, dr. Ahmet Hadrović, dr. Amir Ljubović, dr. Ćazim Hadžimejlić, dr. Emin Sofić, dr. Enes Duraković, dr. Enes Kujundžić, dr. Enes Pelidija, dr. Esad Duraković, dr. Esad Zgodić, dr. Faris Gavrankapetanović, dr. Fehim Nametak, dr. Haris Pašović, dr. Hasnija Muratagić-Tuna, dr. Marina Katnić-Bakaršić, dr. Mehmed Akšamija, dr. Milan Matijević, dr. Mile Babić, dr. Mustafa Imamović, dr. Nedžad Kurto, dr. Nerimana Traljić, dr. Kemal Bakaršić, dr. Rizo Džafić, dr. Safet Smajkić, dr. Samir Arnautović, dr. Selma Ferović, dr. Srebren Dizdar, dr. Sulejman Redžić, dr. Šaćir Filandra, dr. Faruk Konjhodžić, dr. Jasminka Babić-Avdispahić, dr. Muharem Štulanović, dr. Šukrija Ramić, Nedžad Ibrišimović i dr. Haris Silajdžić.

Na Fakultetu islamskih nauka, na Katedri za fikh, na zamjeni asistenta tokom njegovog studijskog boravka u inozemstvu, bio je angažiran Ahmed Purdić, profesor.